

การวิจัยเชิงพรรณนาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอประสาทตา ในวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอประสาทตาที่มารับการรักษาที่คลินิกจอประสาทตา จำนวน 102 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยการทดสอบค่าไคสแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ตัวแปรทำนายด้วยสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอประสาทตา ในวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ปัจจัยทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้รวมของครอบครัวและลักษณะการใช้ชีวิตริรักษาพยาบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอประสาทตา ปัจจัยนำ ซึ่งได้แก่ แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ในส่วนการรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วยและการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอประสาทตา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอประสาทตา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยอื่น ซึ่งได้แก่ ความสามารถในการดูแลตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอประสาทตา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สำหรับปัจจัยเสริม ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ การสนับสนุนการยอมรับและเห็นคุณค่า และการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอประสาทตาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานขึ้นจอประสาทตา ซึ่งได้แก่ ความคาดหวังในความสามารถของตนเอง แรงสนับสนุนทางอารมณ์ การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติ และการรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้ร้อยละ 55.7 โดยตัวแปรความคาดหวังในความสามารถของตนเอง เป็นตัวทำนายสูงสุด คือ ร้อยละ 41.9

The purpose of this descriptive research was to study factors influencing the self-care behavior of diabetic retinopathy patients receiving care at retinal clinic of Bangkok Metropolitan Administration Medical College and Vajira Hospital. The sample selected by purposive sampling were 102 diabetic retinopathy patients. The research instrument was the questionnaire constructed by the researcher. Data analysis was made by computer program with statistical method consisting of percentage, mean, standard deviation, Chi-square test, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis.

The results showed that the participating behaviors on self-care behavior of diabetic retinopathy patients of the sample were at a high level. The bio-social factors such as sex, age, educational level, income and human right advocacy of health policy for hospitalization had no relationship with participating behavior on self-care behavior of diabetic retinopathy patients. The predisposing factors according to Health Belief Model namely perceived severity and perceived benefits had positive relationship with self-care behavior of diabetic retinopathy patients with statistical significance at the .01 and .05 level respectively. Perceived barrier had significantly negative statistical relationship at the .01 level. Perceived susceptibility and health motivation had no relationship with self-care behavior. The enabling factor according to Self-efficacy such as efficacy expectation and outcome expectation had positive relationship with self-care behavior of diabetic retinopathy patients with statistical significance at the .01 level. Reinforcing factors such as emotional support, esteem support, informational support and social support had positive relationships with self-care behavior of diabetic retinopathy patients with statistical significance at the .01 level. The predictable factors on self-care behavior of diabetic retinopathy patients efficacy expectations, emotional support, perceived barrier and perceived severity which were able to jointly predict for 55.7 percent. The best predictable factor was efficacy expectation which was able to predict self-care behavior of diabetic retinopathy patients for 41.9 percent.